

109

III

Total No. of Questions - 16

Total No. of Printed Pages - 4

Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - II

SANSKRIT, Paper - I
(Second Language)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Notes : 1. All questions should be attempted.

2. Question Nos. 1, 2, 3 and 14 should be answered in the medium of instructions of the candidate.
3. The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devnagari Script) only.
4. The bits of a question should be attempted together.

सूचना : 1. सर्वे प्रश्नाः समाधातव्याः ।

2. प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान्, अनुवादप्रश्नं (चतुर्दशप्रश्नं) च विहाय अन्ये प्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव समाधातव्याः ।
3. अंशयुक्तस्य प्रश्नस्य अन्तर्गीतांशाः एकत्रैव समाधेयाः ।

1. एकं श्लोकं पूर्यित्वा भावं लिखत । 1 × 6 = 6
 अ) ददाति मित्रलक्षणम् ॥
 आ) शुश्रूषा धीगुणाः ॥
2. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1 × 6 = 6
 अ) 'साधोः दिग्विजयः' इति पाठस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत ।
 आ) संस्कृतस्य संस्कृतेश्च महत्त्वं वर्णयत ।
3. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1 × 6 = 6
 अ) राजवाहनकृतद्विजोपकृतिं विशदयत ।
 आ) साधोः बुद्धिपरिवर्तनं कथं जातम् ?

4. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत ।

4 × 2 = 8

- अ) वृद्धा चतुर्थपुत्रस्य मरणानन्तरं किमुक्तवती ?
आ) चोरः राजानं किमुक्तवान् ?
इ) भारते वेधशाला कुत्र आसीत् ?
ई) शास्त्रार्थो नाम कः ?
उ) लीलावती कथं प्रसिद्धा जाता ?
ऊ) राजा कोवलविषये अविचार्य भटान् किमादिदेश ?

5. द्वौः ससन्दर्भं व्याख्यात ।

2 × 3 = 6

- अ) विरक्त इन्द्रियार्थेषु प्रशान्तात्मा जितेन्द्रियः ।
आ) फलैः संवर्धयामासुः उत्खातप्रतिरोपिताः ।
इ) धनी दरिद्रं मनुते पवित्रम् ।
ई) सन्धानायैकमत्यस्य कल्पते संस्कृतं नृणाम् ।

6. द्वौः ससन्दर्भं व्याख्यात ।

2 × 3 = 6

- अ) सचिव! नैष अमुष्य मृत्युसमयः ।
आ) भद्र! न सर्वमेतद्धनं गृहं प्रति नेतुं युज्यते ।
इ) शरीरं सुतापेक्षी राक्षसाग्रौ होष्यामि ।
ई) तेन ते कुलस्य अनिष्टनिवृत्तिः भविष्यति ।

7. त्रयाणां प्रश्नानां लघुसमाधानानि लिखत ।

3 × 2 = 6

- अ) कुचेलः कथं धनी जातः ?
आ) कस्य मेदिनीं रघुः न जहार ?
इ) कस्मिन् देशे दिवसं न वसेत् ?
ई) कीदृशं राजानं प्रजापतिमिव प्रजाः अभिमन्यन्ते ?
उ) भारतदेशे कस्य अवताराः बहु सज्जाताः ?
ऊ) केन ऐक्यं साधयामः ?

8. त्रयाणां प्रश्नानां लघुसमाधानानि लिखत ।

3 × 2 = 6

- अ) राजवाहनः कीदृशं पुरुषं अपश्यत् ?
 आ) पापबुद्धिपिता पुत्रं रक्षितुं किं कृतवान् ?
 इ) घटोत्कचः कं आहूतवान् ? मध्यमः इति आह्वानेन कः आगतः ?
 ई) जनाः साधुं कीदृशं मन्यन्ते स्म ?
 उ) संन्यासी शिष्यान् किमादिशत् ?
 ऊ) बर्हानगरे का घोषणा जाता ?

9. अ) विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम् लिखत ।

1 × 5 = 5

अथवा

आ) उद्योगार्थं अभ्यर्थनपत्रम् लिखत ।

10. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत ।

2 × 6 = 12

- अ) गुरू आ) मातृ
 इ) वारि ई) किम् (पुं)

11. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत ।

2 × 3 = 6

- अ) क्रीडति आ) पिबेत्
 इ) अलिखत् ई) जनिष्यते

12. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत ।

3 × 2 = 6

- अ) मधूदयः आ) सप्तर्षयः इ) दिव्यौषधम्
 ई) वाण्येका उ) पावकः ऊ) विष्णोऽव

13. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त ।

3 × 2 = 6

- अ) कवि + ईश्वरः आ) रमा + ईशः इ) परम + ओषधिः
 ई) देवी + अनुग्रहः उ) नै + अकः ऊ) पतत् + अञ्जलिः

14. अनुवदत । (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्)

5 × 1 = 5

- अ) त्वं फलं खाद ।
आ) आवां विद्यालयं गच्छावः ।
इ) रविवासरे विद्यालयस्य विरामः भवति ।
ई) ते इदानीं ग्रन्थालये सन्ति ।
उ) सः अद्य सायंकाले कुत्र गमिष्यति ।

15. एकेन पदेन समाधानं लिखत ।

5 × 1 = 5

- अ) शक्तेः पौत्रः कः ?
आ) वपुः केन वर्धते ?
इ) प्राचीनविद्याः चतस्रः केन उद्घोषिताः ?
ई) भारतविभूतिः केन विरचिता ?
उ) किं महाशास्त्रमिति कथ्यते ?

16. एकेन पदेन समाधानं लिखत ।

5 × 1 = 5

- अ) द्विजोपकृतिः इति पाठ्यांशः कस्मात् ग्रन्थात् उद्धृतः ?
आ) पापबुद्धिः कं वञ्चयितुमैच्छत् ?
इ) केशवदासस्य कति पुत्राः ?
ई) महाराजः कस्य सेवां अकरोत् ?
उ) कस्य पुत्रः अस्वस्थः आसीत् ?